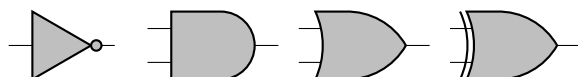

Matematyka dyskretna, WMat 2024

Lista 0: Operacje bitowe

Notacja:

- ▶ Możliwe wartości bitu oznaczamy 0 oraz 1, co interpretujemy logicznie jako fałsz/prawdę.
- ▶ Symbole $\&$, $|$, $\wedge$, $\sim$ to odpowiednio logiczne operacje: i, lub, albo, nie. Możemy je stosować do bitów lub sekwencji bitów, w tym drugim przypadku są stosowane równoległe do bitów na tych samych pozycjach, np. $110 \& 010$ daje $1\&0 \ 1\&1 \ 0\&1 = 010$.
- ▶ Operacja przesunięcia bitowego $x \ll n$ przesuwa bity z sekwencji x o n pozycji w lewo, n bitów najbardziej z lewej znika, z prawej jest dopisanych n bitów 0. Operator $\gg$ analogicznie przesuwa bity w prawo.
- ▶ Bity i ciągi bitów interpretujemy też jako liczby naturalne zapisane w systemie dwójkowym wraz z arytmetyką modulo 2^n , np. $1011 = 2^3 + 0 \cdot 2^2 + 2^1 + 2^0 = 11$, $10 + 01 = 11$, $10 + 10 = 00$, $011 * 010 = 110$.
- ▶ Bramki logiczne, kolejno: nie, i, lub, albo.

1. Znaki UTF-8 są kodowane za pomocą 1, 2, 3 lub 4 bajtów. Mogą przyjmować jedną z 4 możliwych postaci (b -dowolny bit):

- (a) $0b\text{bbbbbb}$
- (b) $110b\text{bbbb} \ 10b\text{bbbbbb}$
- (c) $1110b\text{bbb} \ 10b\text{bbbbbb} \ 10b\text{bbbbbb}$
- (d) $11110b\text{bb} \ 10b\text{bbbbbb} \ 10b\text{bbbbbb} \ 10b\text{bbbbbb}$

Ile jest możliwych znaków UTF-8?

2. Które z tych operatorów jest identycznych w działaniu na pojedynczym bicie: $+$, $*$, $\min$, $\max$, $\&$, $|$, $\wedge$?

3. Niech dana będzie sekwencja bitów x o długości n .

- (a) Jakiej operacji arytmetycznej odpowiada $\sim x$?
- (b) Dla $x > y$ jak obliczyć $x - y$ mając do dyspozycji jedynie operatory logiczne oraz $+$?

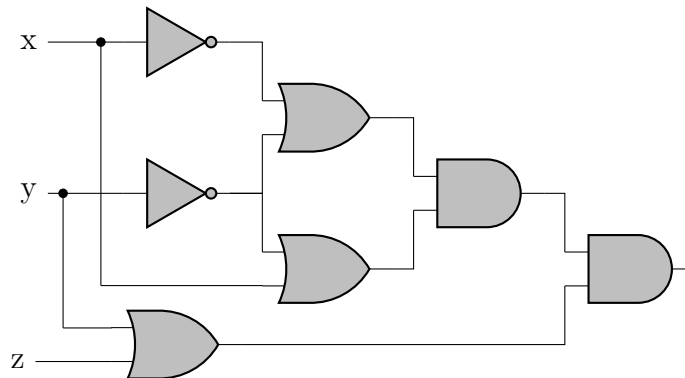
4. Dla dla liczby x zapisanej bitowo napisz jak najprostszy algorytm obliczania $24 * x$ mając do dyspozycji jedynie operacje $\ll$, $+$ oraz liczbę 1. Czy potrafisz podać przy tych samych założeniach również ogólny algorytm/wzór obliczania $x * y$?

5. Mając dany bajt jak obliczyć sumę jego bitów mając do dyspozycji bitowe operacje logiczne oraz bajty z dowolną wcześniej ustaloną zawartością?

6. Wyjaśnij, co (w relacji do x) zwracają operacje:

- ▶ $x \& (1 \ll k)$
- ▶ $x \mid \sim(1 \ll k)$
- ▶ $x \gg 7$ gdy x to bajt
- ▶ $x \& (x - 1)$

7. Napisz wzorem działanie obwodu logicznego

Uprość powstałe wyrażenie/obwód.

8. Narysuj obwód, który wykonuje $(x \hat{=} y) \mid (y \hat{=} z) \mid (z \hat{=} x)$. Co to za operacja?

9. Zaprojektuj obwody, który wykonują operacje:

x	y	$f(x,y)$
0	0	0
0	1	0
1	0	1
1	1	0

x	y	$f(x,y)$
0	0	1
0	1	1
1	0	0
1	1	0

x	y	$f(x,y)$
0	0	1
0	1	1
1	0	1
1	1	0

x	y	z	$f(x,y,z)$
0	0	0	0
0	0	1	1
0	1	0	0
0	1	1	1
1	0	0	1
1	0	1	1
1	1	0	0
1	1	1	0